

Olgu tervitatud 1. mai — töötajate rahvusvahelise solidaarsuse päev, kõigi maade tööliste vendluse päev!

Kõigi maade proletaarlased, ühinege!

Tallinna POLÜTEHNIK

Tallinna Polütehnilise Instituudi parteibüroo, direktorioni, EELKML komitee ja ametlihtingukomitee koostöökandja

Nr. 6(149)

LAUPÄEVAL, 1. MAIL

VI aastakäik

TEADUSE JA TEHNIKA ALAL TÖÖTAJAD! VIIGE EDASI NÕUKOGUDE TEADUST JA TEHNIKAT! ARENDAGE JULGEMALT TEADUSLIKUS TÖÖS ESINEVATE PUUDUSTE KRITISEERIMIST! SUURENDAGE NÕUKOGUDE TEADUSE OSA KÕIGI RAHVAMAJANDUSHARUDE ARENDAMISES, MEIE KODUMAA EDASISE PROGRESSI KINDLUSTAMISES! PARANDAGE SPETSIALISTIDE ETTEVALMISTAMIST!

NLKP Keskkomitee hüüdlausest 1. malks 1954. a.

ÜLEMAAILMSEL TÖÖLISPÜHAL

Suure Nõukogude Liidu töötajad võtavad käesoleva aasta esimest maid vastu uute edusammudega nii meie armastatud sotsialistliku kodumaa sise- kui ka välispoliitikas.

Me võtame esimest maid vastu olukorras, kus on oma tööd alustanud Genfi konverents kõigi suurriikide, sealhulgas ka 500 miljonilise hiina rahva osavõtul. Kogu maailma rahvad loodavad, et Nõukogude Liidu ja Hiina rahvavabariigi osavõtul annab see konverents positiivseid tulemusi rahu säilitamise ürituses Idas ja viib pinevuse edasisele lõdvenemisele rahvusvahelises olukorras. Genfi konverentsi kokkukutsumine on meie rahva ja valitsuse järjekindla võitluse tulemuseks rahuühituse eest.

Meie rahupüüdlused leidsid järjekordse väljenduse NSVL Ülemnõukogu äsjalõppenud istungjärgu otsustes. Need otsused, eriti 1954 aastaks kinnitatud eelarve, näitavad, et me suuname maksimumi oma riigieelarve vahenditest partei XIX kongressi, NLKP Keskkomitee septembripleenumi ja veebruari-märtsi-pleenumi ajalooliste otsuste edukale täitmisele, NSVL töötajate materiaalkultuurilise elatustaseme tõstmisele, omakasupüüdmatu abi osutamisele rahvademokraatiamaade töötajatele sotsialismi ülesehitamisel.

Nõukogude Liidu vennasrahvaste peres võtab eesti rahvas aktiivselt osa meie maal kommunismi ülesehitamise üritusest, võitleb edukalt meie rahvamajanduse ja sotsialistliku kultuuri arendamise viie aasta plaani täitmise eest.

Märgatavate edusammudega läheb esimesele maille vastu ka Tallinna Polütehniline Instituut. Käesoleval aastal on meie instituut andnud rahvamajandusele uue väesalga noori eriteadlasi — mäeinsenere, keemikuid, ehitajaid, mehaanikuid, majandusteadlasi jne., kokku 264 inimest, nendest üle 50 inimese on suunanud põllumajanduse teenistusse mehhanisaatoritena, planeerijatena jne.

Hiljutil läbiviidud üliõpilaste ja õppejõudude teaduslikud konverentsid toimusid kõrgemal tasemel kui senised. Kuulati ära 150 ettekannet mitmesugustel teaduslikel teemadel. Märgatavalt oli tõusnud osavõtjate aktiivsus.

Edukalt toimusid teaduskondade ja üleinstituudiline kunstilise isetegevuse ülevaatused ning varakevadised spordiüritused.

Meie peaülesanne seisab aga praegu selles, et edukalt valmistada kevadisteks eksamiteks, et kindlustada eksamisessiooni läbiviimine kõrgel ideelis-teoreetilisel tasemel, et vähendada miinimumini õppetöös mahajäämine. See nõuab, et meie üliõpilased kogu oma jõu ja energia pühendaksid ettevalmistamisele eksamiteks, et meie professorite-õppejõudude kollektiiv pühendaksid maksimumil energiat ja tähelepanu üliõpilastele eksamite-eelsel perioodil.

Esimest maid — meie armastatud kodumaa võitlusjõudude ja kogu maailma proletaarsete jõudude ülevaatusel tähistame me uute edusammudega ja veendumusega uutesse edusammudesse tulevikus.

A. PALM,

EKP TPI parteibüroo sekretär

SAAVUTUSI TEADUSLIKUS TÖÖS

Esimese mai — ülemaailmse töölistepüha eelsel perioodil toimus TPI IX teaduslik konverents, kus meie instituudi õppejõud esitasid oma viimasel ajal valminud teaduslike uurimistööde tulemusi.

Iga aastaga tiheneb side meie instituudi õppejõudude teadusliku töö ja rahvamajandusele aktuaalsete küsimuste lahendamise vahel, üha suuremaks kasvab tööde arv, millised teostatakse loomulikes koostöös tööstuste ja teiste teaduslike asutuste, eriti Eesti NSV Teaduste Akadeemia teadusliku uurimise instituutide töötajatega. Ka äsjalõppenud teaduslikul konverentsil esinesid ettekannetega 14 töötajat tehastest ja 7 teadlast teistest teaduslikest asutustest. Peale selle võtsid konverentsi tööst osa TPI õppejõudude uurimistööde oponentidena 16 tootmistööl tegutsevat seltsimeest.

Oma sõnavõttudes andsid oponentid — tehastes töötavad seltsimehed — rea hinnatavaid ja kasulikke näpunäiteid instituudi teadusliku töö edasiarendamiseks ja tunnustatud uurimistööde tulemuste praktikasse juurutamiseks.

IX konverentsi tööst võttis osa 10 teaduslikku sektsiooni, kusjuures eriti ulatuslik materjal töötati läbi elektrotehnika sektsioonis, kus kuulati 11 ettekannet, ehitussektsioonis — 12 ettekannet ja keemiasektsioonis — 18 ettekannet. Hiljutil organiseeritud ja esmakordselt esinenud laevaehitussektsiooni tegevuses võib samuti täheldada suurt aktiivsust suhtumises teaduslikku töösse. Sektsiooni istungitel kuulati 11 ettekannet.

Järgnedes eesrindlike Moskva tööstusettevõtete üleskutsele töö tootlikkuse tõstmise kohta, suunasid paljud õppejõud oma teaduslikud tööd uuele massilisele üritusele kaasaaitamiseks. Dotsent A. Rannes, dotsent K. Ratasepp, dotsent N. Nikolski, vanemõpetaja A. Kruusamägi, dotsent V. Preis, aspirant H. Aruküla, vanemõpetaja E. Kotkas jt. tegid oma teaduslikes töödes rea ettepanekuid töö organiseerimise parandamiseks ja tehnika paremaks ärakasutamiseks.

Rida ettekandeid oli pühendatud energeetika arendamisele. Sellele küsimusele olid oma töödes suurt tähelepanu osutanud dotsent Öpik, «Estonenergo» insenerid sm-d Must ja Vassil, dotsent Buatsidze ja vanemõpetaja Kanasaar.

Töödega kohalike tööstusmaterjalide kasutamise arengust esinesid dotsent R. Ambros, vanemõpetaja V. Kikas, assistent H. Remma ja assistent A. Korv.

Mitmed keemiasektsioonis teostatud tööd (dotsent Aarna, dotsent H. Raudsepp jt.) käsitlesid Eesti NSV põlevkivi ümbertöötamise küsimusi.

Koos kõigi Nõukogudema töötajatega tähistavad ka meie instituudi teadlased esimest maid rahuliku ülesehitustöö teostamise ja rahu kaitsmise loosungi all. Tahame töötada kogu energiaga, et anda võimalikult rohkem nõukogude rahva hüvanguks.

V. TREIER,

professor, tehniliste teaduste doktor,
TPI direktori asetäitja teadusliku töö alal

Esimesel mail

Sadu lipukangaid lehvib tuules,
sadu loosungeid sa täna näed!
Rõõmsaid hõiskeid ümberringi kuuled!
Esimene mail! Suur pidupäev!

Kevad on ja südames on helge
elu miski meil ei tumesta.
Meie tee on avar, suur ja selge —
tuleb väärikalt vaid elada!

Meie riigis rahvad ühte liidab
vaba elu, ühtne vaba töö.
Tuleb kiirelt plaanid ellu viia,
muuta põlluks kõrbed, stepivööd.

Loovast tööst me kunagi ei väsi
kommunismile viib meie tee.
Selle kinnituseks täna käsi
ulata mul, minu seltsimees!

ELMAR KESKÜLA

ÜTÜ X KONVERENTS

16. kuni 23. aprillini 1954. a. toimus TPI ÜTÜ X teaduslik konverents. Et konverentsil esitati aasta vältel valminud üliõpilaste teaduslike tööde paremik, võib konverentsi tulemuste põhjal anda hinnangu aasta vältel ÜTÜ ringides tehtud teaduslikule tööle.

Tähelepanuväärivat edu üliõpilaste teaduslikus töös on saavutanud ehitusteaduskond (ÜTÜ Nõukogu esimees Sihiveer, teaduslik juhendaja prof. Jürgenson). Võrreldes möödunud aastaga on tõusnud nii konverentsil ettekantud tööde arv kui ka nende teaduslik tase. Elulähedased ja aktuaalsed probleemid on leidnud põhjalikku läbitöötamist üliõpilaste Kuusekännu ja Leiburi töös «Eelpingutatud raudbetoonelementidega armeeritud talad», üliõpilaste Grossbergi ja Sihiveere töös «Tõrva hüdroelektrijaama modelleerimine», üliõpilaste Laane, Liigi ja Tamme töös «Tallinna kesk-aegse arhitektuuri stiiliküsimus» jne.

Edusamme on teinud ÜTÜ töö ka laevaehitusteaduskonnas (ÜTÜ Nõukogu esimees Fefer, teaduslik juhendaja dots. Bõkov). Kui möödunud aastal, ÜTÜ IX teaduslikul konverentsil esinesid laevaehitusteaduskonna üliõpilased ainult ühes sektsioonis, siis möödunud konverentsil kuulati ettekandeid kolmes laevaehitussektsioonis, kus peeti kokku 5 istungit. Konverentsil ettekantud tööde teaduslik tase oli märksa kõrgem kui möödunud aastal.

ÜTÜ mehaanikateaduskonna teaduslikud ringid esitasid konverentsil rea huvitavaid ettekandeid. Nii said tunnustuse osalisteks üliõpilase Jõudu töö «Mõningaid küsimusi paralleelselt töötavate sünkroon-generaatorite elektromotoorse jõu ja pinge vahelise faasinurga mõõtmise teooriast», üliõpilase Otsa töö «Kiirgusülekanne arvutamise põlevkivi-tolmkihttekkoletele» ja teised. Masinaehitustehnoloogia sektsioon (juhataja üliõpilane Märtna, teaduslik juhendaja van.-õp. Liiver) pidas oma istungid eelmiste aastate eeskujul masinaehitustehastes, kus kanti ette üliõpilaste Galinski, Mäeotsa, Arumäe jt. tööd treipinkide jääkuse kohta. Vaatamata sellele, et masinaehitustehnoloogia sektsioon juba korduvalt on pidanud oma istungeid tehastes, ei ole tema eeskujul leidnud järgimist teiste sektsioonide poolt. TRÜ ÜTÜ Nõukogul tuleb saavutada, et järgmisel aastal ka teised ÜTÜ ringid looksid tihedad sidemed tehastega.

Kõik ÜTÜ majandusteaduskonna sektsioonides esitatud ettekanded olid, nagu varemategi aastatel, tihedalt seotud meie vabariigi tööstusettevõtete ja majandusorganisatsioonide tööga. Tunnustuse osaliseks said üliõpilaste Kippasto ja Oksvorti töö «Ühiskondliku tootlustamise ettevõtete võrk Tallinnas ja selle reorganiseerimise võimalused» ning üliõpilaste Viiksaare, Urmeti ja Jegerovi töö «Kogemusi tootmise eesrindlikul organiseerimisel tehases «Punane Ret»».

Võrreldes ÜTÜ IX teadusliku konverentsiga oli sektsioonide arv keemia-mäeteaduskonnas vähenenud 7-lt 5-le. Kuigi seda tehti esitatavate tööde kvaliteedi tõstmise eesmärgil, siis sellele vaatamata ei või märkida konverentsil esitatud tööde teadusliku taseme tõusu võrreldes möödunud aastaga. Tegelikult seisnes siin asi selles, et Füüsikalise keemia ring ja Mäering ei olnud suutelised esinema iseseisvate sektsioonidena. Millegagi ei saa õigustada fakti, et kolme neljanda kursuse õpperühma (K-81, K-83 ja O-81) üliõpilased ei esitanud konverentsil ühtegi ettekannet.

ÜTÜ X teadusliku konverentsil esinesid peale TPI üliõpilaste veel Tartu Riikliku Ülikooli ja Kaug-nase Polütehnilise Instituudi üliõpilased. Kokku esitati 10 külalisettekannet.

Vaatamata mitmetele raskustele ja puudustele ületas ÜTÜ X teaduslik konverents oma ulatuse poolest kõik eelmised. Konverentsi kanti ette 97 üliõpilaste teaduslikku tööd. Konverentsi tööst osavõtjate arv ulatus 1200-ni, nendest umbes 200 külalist. Need arvud annavad tunnistust sellest, et teaduslik töö meie üliõpilaskollektiivis võtab üha laiemat ulatust. Koos sellega tõuseb aastast-aastasse üliõpilaste teaduslike tööde tase.

O. HALDNA,
TPI ÜTÜ Nõukogu esimees

Meie eesrindlasi

ROLAND HAAVALAID
Õppeosakonna dispetšer

ERNA SLABOVITS
TPI teaduslik sekretär

MILVI POMM
Ehitusteaduskonna üliõpilane

HEIKI SUMRE
Mehaanikateaduskonna üliõpilane

VIKTOR VIIDAS
Laevaehitusteaduskonna üliõpilane

AAVO MANDMETS,
Keemia-mäeteaduskonna üliõpilane

LEO TEPAKS,
dotsent, tehniliste teaduste kandi-
daat, Hüdrotehnika ja geodeesia
kateedri juhataja

KIRILL MURUMETS
Keemia-mäeteaduskonna üliõpilane

KARL KASK
Keemia-mäeteaduskonna dekaani
asetäitja
E. Viljaranna fotod

Pilte isetegevusest

Alates vasakult:

1. TPI naiskoor Alma Tamme juhatusel on teinud ära tõsise töö oma kunstimeisterlikkuse tõstmisel. Sellest kõneleb naiskoori õnnestunud avalik kontsert «Estonia» kontserdisaalis ning külaliskontsert Tartus.

2. Laevaehitusteaduskonna üliõp. Jakoblevski ja Fradin esitavad akrobaatilist etüüdi.

3. Esineb TPI estraadiorkester. Solistid V. Malerov ja B. Tamm.

4. Üle saali kõlab võimas meeste laul. Maestro Arno Kallikormi juhatusel andis TPI meeskoor hiljuti oma VIII aastapäeva kontserdi.

5. Olümpiaadi lõppvoorus tunnistati parimateks solistideks T. Elmanoviitš (keemia-mäeteaduskond) klaveril ning assistent U. Agur viiulil (sõõris).

6. Korrekse ning kunstiküpse esinemisega pälvis publiku siira poolehoiu majandusteaduskonna rahvatantsurühm.

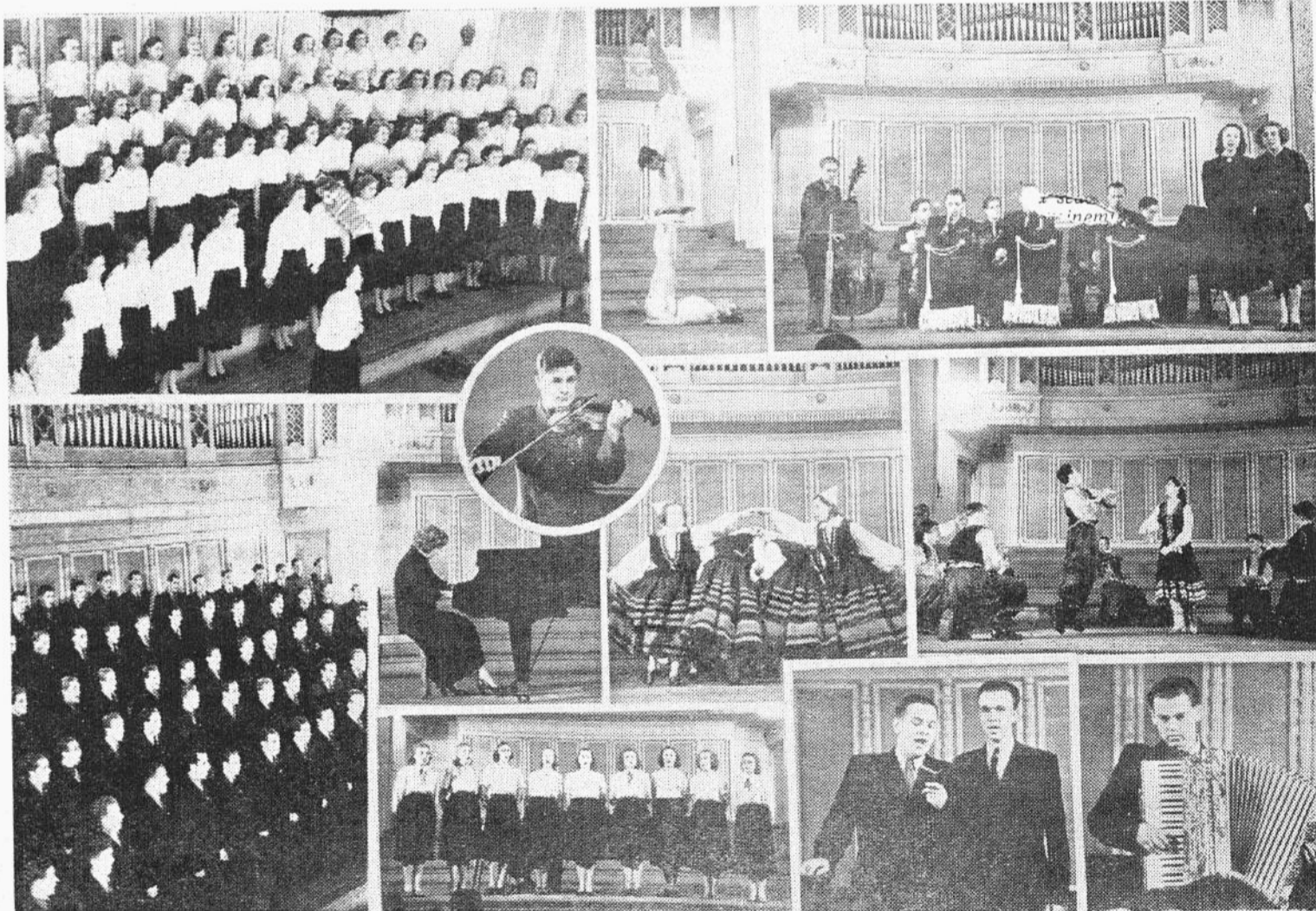
7. Hoogsalt esitas vene üliõpilaste tantsukollektiiv kolhoositantsu.

8. Kõrvuti teiste ansamblitega esinesid olümpiaadil ka majandusteaduskonna lauluentusiastid.

9. Zürii andis tunnustava hinnangu duetile Muiste—Merila.

10. Instituudi parimate akordionistide hulka kuulub mäeosakonna üliõpilane Olaj Kutsar.

A. Muti fotomontaaž

TUBLIMAD VÕIMLEMISES

Olemaallmset tööispüha — 1. maid tähistasid Tallinna Polütehnilise Instituudi võimlejad meistervõistlustega.

Kolm päeva kestnud võistlused selgitasid parimad teaduskonnad ja instituudi meistrid sportlikus võimlemises. Paljudele võistlejatele oli see esimeseks võistluseks sel kaunil spordialal. Võistlused viidi läbi loosungi all: «Otsustavalt tõsta sportliku võimlemise taset!»

Naiste esimeses järgus asus peale esimest võistluspäeva juhtima Helgi Põdrus 47,95 punktiga, järgnesid laevaehitusteadus-

konna võistlejad I. Teder ja M. Issatskova.

Meeste I järgus oli teistest paremini ette valmistunud sundharjutuste osas B. Haitin (laevaehitusteaduskond) 51,15 p., järgnesid M. Leibur (ehitusosakond) 48,4 p. ja G. Iserov (mehaanikateaduskond) 47,7 p.

Peale teist võistluspäeva oli naiste algajate osas parim tulemus laevaehitusteaduskonna esindajal A. Abramoval 51,85 ja meeste algajate osas A. Suvorovil (mehaanikateaduskond) 52,6 punkti. Meeste kolmandas järgus asusid juhtima kolm laeva-

ehitusteaduskonna võistlejat V. Kabonen, V. Bogatšov ja V. Bogdanoviitš vastavalt 52,6, 50,9 ja 49,7 punktiga. Naiste kolmandas järgus tuli võitjaks Z. Stolot (keemia-mäe) 62,95 p., järgnesid teaduskonnakaaslased T. Onno ja T. Davidovskaja — vastavalt 62,4 ja 62,2 p.

Peale kolmandat võistluspäeva selgus lõplik paremusjärjestus kõlgis järkudes.

Naiste algajate järgus osutus parimaks A. Abramova (laevaehitus); naiste II järgus L. Gerassimova (keemia-mäe) 60,8 p. Meeste algajatest oli edukam A. Suvorov (mehaanika) 52,6 p., III järgus V. Kabonen (laevaehi-

tus) 52,6 p. Meeste teises järgus osutus võitjaks I. Märtsion (mehaanika).

Kuni viimase alani toimus pinev võistlus nii naiste kui ka meeste I järgus. Kindlamaks osutus meeste osas B. Haitin (laevaehitus), kes lõpetas võistluse kogusummaga 102,95 punkti. Kuni eelviimase alani püsis ta kannul M. Leibur (ehitus), kuid ebaõnnestumine rõngastel jättis viimase kolmandale kohale, kogusummaga 96,75 p. Teise koha saavutas G. Iserov (mehaanika) 98,65.

Naiste I järgus juhtis kuni viimase alani H. Põdrus, kuid jällegi ebaõnnestumine ja absoluutse tšempioni nimetuse päris

laevaehitusteaduskonna üliõpilane I. Teder 86,7 punktiga. H. Põdruse lõpptulemuseks oli 85,75 p. Kolmandale kohale tuli M. Issatskova, kogusummaga 76,35 punkti.

Meistrijärgus võistlev R. Petrova demonstreeris head võistlusvormi ja lõpetas võistluse kogusummaga 101,0 punkti, täites seega meistersportlase normi.

Teaduskondadest osutus parimaks laevaehitusteaduskond.

Lõppenud võistlused olid TPI võimlejatele heaks võimete prooviks.

J. PALO

Tolmetaja A. LEBBIN